MUISTILISTA

Metsästysmatkat lisäävät ASF-riskiä

Afrikkalaisen sikaruton esiintymisalueilla matkustavien pitää noudattaa erityistä varovaisuutta, jotta ei vahingossa tuo maahan virusta.

Afrikkalaista sikaruttoa (ASF) on todettu useissa paikoissa Suomen lähialueilla. Viimeisin löytö tehtiin kuolleesta villisiasta Virossa viime viikolla. Viron lisäksi ASF-viruksen on todettu levinneen myös muualle Baltiaan sekä Puolaan, Valko-Venäjälle, Ukrainaan ja Venäjälle.

ASF on yksi vakavimmista sikojen tarttuvista taudeista ja se on luokiteltu vaaralliseksi eläintaudiksi.

Siat erittävät ASF-virusta kaikissa eritteissään. Se leviää helposti paitsi tartunnan saaneen sian mukana myös sianlihan ja sianlihatuotteiden, ihmisen, esineiden ja kulkuneuvojen välityksellä.

Eläintautien torjuntayhdistys ETT muistuttaa, että ASF:n esiintymisalueilla matkustettaessa riski taudin leviämisestä myös Suomeen on tiedostettava.

Riskiä lisäävät kaikki kontaktit villisikoihin ja sikaloihin viruksen esiintymisalueella.

Lyhyetkin vierailut ulkomaille ja erityisesti ulkomaisille tuotantoeläintiloille lisäävät aina tarttuvien eläintautien leviämisriskiä.

Metsästysmatkat ovat erityisriski

Sikalakäyntien lisäksi erityisen riskin aiheuttaa villisian metsästys sekä metsästyssaaliin tuominen Suomeen. ETT korostaa, että metsästäjien tulee ennen matkaa selvittää, onko saaliin tuominen Suomeen kielletty tai millä ehdoin se on sallittua.

Jos saaliin tuo Suomeen, pitää huolehtia kaikkien niiden ruhon osien asianmukaisesta hävittämisestä, joita ei käytetä elintarvikkeeksi.

Jahtivarusteet, esimerkiksi puukot ja kengät, sekä koiran varusteet voivat toimia viruksen kuljettajina.

Varusteiden puhdistuksen jälkeen desinfiointi on helpointa tehdä pitämällä niitä kuivassa kuumassa saunassa muutamia tunteja.

Eläviä villisikoja tai niiden porsaita ei saa tuoda Suomeen ellei viranomaisten tuontimääräyksiä ole noudatettu.

Myös tartunta-alueelta tulevien työntekijöiden tai vierailijoiden kontaktit suomalaisiin sikaloihin lisäävät viruksen Suomeen leviämisen riskiä.

Lisätietoa: www.ett.fi > Tarttuvat taudit > Sikojen tarttuvat taudit > Afrikkalainen sikarutto

Torju mehiläisten varroapunkit oksaalihapolla

Muista tehdä mehiläispesille oksaalihappokäsittely loppuvuoden aikana varroapunkkien torjumiseksi.

Oksaalihappotiputus tai -kaasutus on tarhaajan tehokkain toimi varroaa vastaan. Torjuntateho voi olla jopa 90 prosenttia, jos käsittely on tehty oikein.

Oksaalihappokäsittely on ajankohtainen marras–joulukuussa, heti sen jälkeen kun pesän viimeiset sikiöt ovat kuoriutuneet. Tarhaajan kannattaa tarkistaa sikiötilanne ennen käsittelyä.

Valmista oksaalihappoliuos liuottamalla 7,5 grammaa oksaalihappoa 1 desilitraan lämmintä vettä. Liuokseen lisätään 100 grammaa sokeria.

Annos riittää 3–5 pesälle. Liuos käytetään huoneenlämpöisenä ja säilytetään viileässä.

Ylivuotista liuosta ei saa käyttää.

Lisätietoa: www.mehilaishoitajat.fi

Ota kantaa ympäristönsuojeluun

Ympäristöministeriö kerää kansalaisten mielipiteitä ympäristöä koskevista asioista internetissä otakantaa-sivustolla.

Tällä hetkellä auki on kaksi keskustelua, luonnonsuojelulain uudistamisesta sekä vesien tilasta ja tulvariskien hallinnasta.

Nykyinen luonnonsuojelulaki on lähes 20 vuotta vanha ja sitä on matkan varrella useaan otteeseen muutettu. Ministeriön teettämän asiantuntijaselvityksen mukaan lain merkittävimmät puutteet liittyvät luonnonsuojelulain toimivuuteen ja vaikuttavuuteen.

Ympäristöministeriöllä on tavoitteena tarkastaa lain sisältöä laajasti. Tähän työhön voi kantansa ilmaista 7.12. asti.

Vesien tilasta ja tulvariskien hallinnasta voi kantansa käydä ilmaisemassa maaliskuun loppuun asti. Sitä ennen kannattaa tutustua vesienhoidon suunnitelmaehdotuksiin Ympäristöhallinnon sivuilla tai oman kunnan ilmoitustaululla.

Otakantaa-sivuston lisäksi palautetta ehdotuksiin voi antaa suoraan elykeskukseen elykeskusten verkkopalvelun sähköisellä lomakkeella sekä kirjeitse tai sähköpostitse elykeskuksen kirjaamoon.

Ympäristöhallinto käy annetut palautteet läpi ja laatii siitä yhteenvedon. Palautetta hyödynnetään lopullisia suunnitelmia laadittaessa.

Vesienhoidon suunnitelmaehdotukset: www.ymparisto.fi/vaikutavesiin www.otakantaa.fi

TÄRKEITÄ PÄIVÄMÄÄRIÄ

Joulukuu

1.12.
- Viimeinen päivää palauttaa sokerijuurikkaan satovahinkokorvaushakemus.
- Jäännösveron ensimmäisen erän maksupäivä (muut kuin yhteisöt). Jäännösveron 2. erän eräpäivä on 3.2.2015.
- Metsänhoitomaksun eräpäivä.

3.12.
- Veronpalautukset vuodelta 2013 maksetaan pankkitileille (muut kuin yhteisöt).

5.12.
- Viimeinen päivä ilmoittaa lokakuussa tehdyistä rakennusurakoista verottajalle.

8.12.
- Marraskuun työnantajasuoritukset, muut ennakonpidätykset ja lähdeverot sekä vakuutusmaksuvero: paperisen kausiveroilmoituksen oltava perillä Verohallinnossa.

12.12.
- Marraskuun työnantajasuoritukset, muut ennakonpidätykset ja lähdeverot sekä vakuutusmaksuvero: sähköisen kausiveroilmoituksen sekä verojen maksun eräpäivä.

MUISTA MYÖS NÄMÄ

OPINTORAHA

Opinnot valmiiksi vuoden loppuun

Maatalousyrittäjien opintorahaan oikeuttavat opinnot tulee olla suoritettuna 31.12.2014 mennessä.

Opintorahaa maksetaan maatalousyritystoimintaa tukevaan ammatilliseen koulutukseen, esimerkiksi maatalouden monipuolistamiseen tai muuhun kehittämiseen tai maatalouden yhteydessä harjoitettavaan muuhun yritystoimintaan.

Opintorahan määrä on 35 euroa hyväksytyltä koulutuspäivältä ja sitä maksetaan enintään 57 päivältä.

Se haetaan paikallisesta elykeskuksesta 60 kalenteripäivän kuluessa viimeisestä opintopäivästä.

Lisätietoja opintorahasta: Mavi > Tuet ja palvelut > Viljelijä > Maatalousyrittäjien opintoraha

KASVINSUOJELU

Hävitä valmisteet oikein

Hävitettävät kasvinsuojeluaineet viedään kunnan järjestämään keräys- tai vastaanottopaikkaan.

Jätteen vastaanottajalle tulee kertoa, mitä jätteitä tuodaan, jotta keräyspisteen työntekijät pystyvät käsittelemään vaarallista jätettä turvallisesti.

Vastaanottajalle on ilmoitettava aina, jos jätteissä on raskasmetalleja, kuten elohopeaa (merkuri- ja merkurokloridiyhdisteet) tai kuparia sisältäviä kasvinsuojeluaineita. Jos valmisteen myyntipäällyksen teksti on tuhoutunut eikä pakkauksen tai purkin sisällöstä ole tarkkaa tietoa, pakkaukseen tulee kirjoittaa selvästi merkintä ”Myrkyllistä kasvinsuojeluainetta, koostumus tuntematon”.

Lisätietoa: www.tukes.fi > Toimialat > Kemikaalit, biosidit ja kasvinsuojeluaineet www.vaarallinenjate.fi

Maataloustukien maksuaikatauluja 2014

Lähde: Maaseutuvirasto

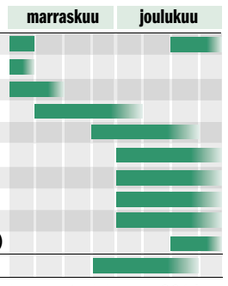

- Ympäristötuen erityistuet v. 2014 1.erä ja 2. erä 1)
- Luonnonhaittakorvauksen kans. lisäosa v. 2014
- Kasvihuonetukien loppuosa v. 2014
- Eläinten hyvinvointituki v. 2014 1.erä 2)
- Kansalliset kotieläintuet v. 2014 3)
- Luonnonhaittakorvaus v. 2014 1. erä 4)
- Uuhipalkkio v. 2014
- Tilatuki v. 2014 4)
- Valkuais- ja öljykasvipalkkio v. 2014
- EU:n nauta- ja lypsylehmäpalkkion 1. erä v. 2014 5)
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituki v. 2014

1) Maatalouden erityisympäristötukien toinen erä maksetaan joulukuussa 2014, paitsi lietelannan peltoon sijoittamisesta arviolta toukokuussa 2015.
2) Eläinten hyvinvointituen toinen erä maksetaan keväällä 2015.
3) Kansalliset kotieläintuet, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki, sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus.
4) Luonnonhaittakorvauksen toisen erän sekä tilatukien maksu aloitetaan joulukuussa 2014, kun pinta-alavalvonnat on saatettu loppuun.
5) Maksetaan aikaisintaan joulukuussa 2014.

Useimmat lomakkeet lomakepalvelussa

- Useimmat viljelijöiden tarvitsemista lomakkeista ovat saatavissa netin lomakepalvelussa. Palvelussa on muun muassa valtaosa maatalouden tukihakulomakkeista.
- Lomakepalvelun osoite: ***www.suomi.fi/lomakkeet***

MTK tarjoaa jäsenilleen työnantajapalveluita

- Työnantajapuhelin neuvoo MTK:n jäseniä työehtosopimusten tulkinnassa ja soveltamisessa.
- Puh. 0600 17 444 1,17 euroa minuutilta + PVM/MPM
- Lisätietoa: ***www.mtk.fi/reppu***
  Verkkoon pääsee jäsentunnuksella. Verkkopalvelu on jäsenille maksuton.

Apua maaseudun tukihenkilöverkosta

- Tukihenkilö on maaseudun olosuhteet tunteva vapaaehtoinen, tehtävään koulutettu auttaja, jolle voi puhua ja jonka kanssa voi etsiä ulospääsyä vaikeista tilanteista. Tukeminen on kuulemista, keskustelemista ja rinnalla kulkemista.
- Kaikki yhteydenotot ovat luottamuksellisia.
- Tukea voi hakea nimettömänä. Voit myös ottaa yhteyttä eri paikkakunnallakin olevaan tukihenkilöön.
- Luettelo kaikista tukihenkilöistä sekä lisätietoa: ***www.tukihenkilo.fi***
  Koordinaattori: puh. **0400 789 481**

MAASEUDUN TUKIHENKILÖVERKKO
Tukea ihmiseltä ihmiselle

Positiivilista kotieläintilan tukena

ETT

Eläintautien torjuntayhdistys ETT pitää kotieläintilan tueksi positiivilistaa rehualan yrityksistä, jotka sitoutuvat muun muassa tarkastamaan jokaisen tuomansa tuotantoeläimille tarkoitetun rehuerän ja rehujen raaka-aineet salmonellan varalta.

Rehunvalmistajat, joilla rehuhygienia-asetuksen mukainen laadunvalvontasuunnitelma	
· Alavuden Öljynpuristamo Oy	C
· Altia Oy/Koskenkorva	C, D
· A-Rehu Oy	A, B
– Koskenkorva	D
– Varkaus	D
· Avena Nordic Grain Oy	A
– Mildola Oy	C
· Biofarm Oy	A, B, D
· Biokasvu Oy	C
· Elixi Oil Oy	A, C
· Oy Feedex Ab	A, D
· Finnamyl Oy	C
· Hankkija Oy	A, B, C
– Kotka	D
– Seinäjoki	D
– Säkylä	D
– Turku	D
- Isofarmi Oy	D
· Oy Jeppo Food Ab	C
· Kankaisten Öljykasvit Oy	C
· Kinnusen Mylly Oy	A, D
· Lappajärven rehu osk.	D
· Lapuan Peruna Oy	C
· Liperin Mylly	D
· Pohjois-Pielaveden Maatalouspalvelu Oy	D
· Raisioagro Oy	A, B, C
– Kouvola	D
– Raisio	D
– Ylivieska	D
· RehuX Oy	A, B, D
· Satarehu Oy	D
· Sata-Öljy Oy	C
· Savon Siemen Oy	C
· Suomen Viljava Oy	varastointia/ käsittelyä
· Valio Oy Haapaveden tehdas	B, D
· Vilomix Finland Oy	A, B, D

Rehujen ja rehuraaka-aineiden tuojat	
· Berner Oy	A
· Feedline Ltd	A
· Oy Henry Teirs Ltd	A
· HK Scan Finland Oy	A
· Lantmännen ek för/Lantbruk, Holmsundin tehdas (Ruotsi)	E
· Rautakesko Oy	A, B
· R & V Eurotrading AG Oy	A
· VetAgro Oy	A, B
· WK Agro Oy	B

Rahtisekoittajat
· AP-Mylly Oy
· Farmirehu Tapani Korpela
· Hauhon Myllärit Oy
· Hilannon Mylly ky
· Oripään Koneasema Oy
· Pohjanmaan Rehujauhatus Oy
· Rehunsekoittamo Terho Mylly Oy
· Rehupalvelu Kulmanen
· Rehupalvelu Torikka & Isolauri Oy
· Samuli Simula Oy
· Tarvasjoen Rehupojat Oy
· Tilaviljasekoitus Oska Oy

A = rehuraaka-aineiden tuonti
B = rehuseosten maahantuonti
C = rehuraaka-aineiden valmistus
D = rehuseosten valmistus
E = omavalvontaohjelma, ulkomainen
* = tuontitoiminta satunnaista

Lisätietoja puh. (06) 412 6 999

Muistilistan toimittanut Juhani Reku
muistilista@maaseuduntulevaisuus.fi
Grafiikat ja piirrokset Jukka Pasonen

PÖYRÖÖT ■ OUTO VALO ■ VIIVI JA WAGNER ■ HELGE ■ VÄINÖ ■ MARK TRAIL

"Lähdetään liikkeelle siitä ettei se ainakaan ole vauhtisokeutta."

Seppo Jokinen
Hiirileikki

Kustantaja: KARISTO OY
Osa 86

Vaikkapa Ulla. Hänellä oli taito eläytyä muiden murheisiin ja kyky käsitellä niin elämän kuin lajitoverinkin raiskaamaa ihmistä.

Koskinen sai kuitenkin vastauksen kysymykseensä. Hoitaja kertoi vanhuksen puolesta:

– Arvi kävi täällä viikko sitten. Maanantai-iltana.

Koskinen ei kääntänyt päätään. Hän katseli syvemmälle peittonsa suojiin vetäytynyttä naista.

– Missä Arvi mahtaa olla juuri nyt?

Siihen vanhus vastasi itse. Hän tuijotti kattoa ja sanoi hiljaisella mutta päättäväisellä äänellä:

– Kotona se on. Se nukkuu päivällä kun se jakaa yöllä lehteä. Koskinen käänsi päätään. Yöpöydällä oli tyhjä kukkavaasi ja kasa Seura-lehtiä. Kalle Palander hymyili päällimmäisen kannessa hyväntuulisena. Lehden täytyi olla jo viikon vanha. Koskinen tunsi olonsa tukalaksi. Hänellä ei ollut sydäntä kertoa millä mallilla asiat olivat. Arvi ei ollut jakanut lehteä sitten keskiviikkoaamun eikä Kiesilänkadun talossa ollut asunut tai nukkunut vähään aikaan kukaan. Sen hän oli nähnyt myllätyistä paikoista, auki jätetystä ikkunasta ja sisään tuiskunneesta lumesta.

Ilmeisesti vanhus sisimmässään aavisti jotain sellaista. Poskelle vierähti kyynel. Se hakeutui syvien kasvoryppyjen uurteisiin ja jäi kiiltelemään siihen kuin sadepisara kuivaan ja hedelmättömään maahan. Koskinen päätti lopettaa viattoman ihmisen kiusaamisen, eikä hän malttanut olla kiertämättä totuutta, vaikka tiesi tekevänsä siinäkin väärin.

– No sitten minä löydänkin Arvin sieltä. Eikä minulla oikeastaan niin kovin tärkeää asiaa hänelle olekaan.

Hän lähti nopein askelin kuin olisi pakoon juossut. Selän takaa kuului kumipohjien suhina ja hän arvasi että Hillevi-niminen hoitaja kipitti hänen perässä.

Hoitaja sai Koskisen kiinni vasta tuulikaapissa.

– Minulla on kerrottavaa.

– Niinkö? Koskinen vastasi nuivasti. Vanhan naisen ahdistus oli tarttunut häneen kuin pahemmanlaatuinen kulkurokko.

Nainen ei näyttänyt hänen umpimielisyyttään huomaavan.

– Kyllä Taimi tietää että Arvi on sotkenut asiansa. Se vain ei anna ylpeydelleen periksi ja sen takia se ei suostu puhumaan koko asiasta mitään.

Koskinen katsoi hoitaja tutkivasti.

– Mitä sinä tarkoitat asioiden sotkemisella? Mitä Arvi on tehnyt?

Naisen työasu oli lyhythihainen. Hän nosti käsivartensa ristikkäin rinnalle, tuulikaapissa oli kylmä, ja laihojen käsivarsien iho nousi kananlihalle.

– Taimi kirjoitti Arville valtakirjan. Arvi sai nostaa sillä kaikki äitinsä säästöt, kaksikymmentätuhatta euroa.

– Vai niin, Koskinen sanoi. – Mistä sinä tuon tiedät?

– Siitä kun ne pyysi minua todistamaan sen valtakirjan oikeaksi. Lahtisen Maikki, meidän keittiöemäntä, tuli toiseksi todistajaksi.

– Kertoivatko he mihin Arvi rahoja tarvitsi?

– Eivät. Minä yritin kyllä kysellä kautta rantain, mutta Arvi sanoi ettei asia kuulu kenellekään. Se kielsi äitiäänkin kertomasta.

Nainen jatkoi tohkeissaan selostustaan. Sieraimet laajenivat, ja kapeassa teräväkärkisessä nenässä se näytti purjeiden pullistumiselta.

– Hetihän minä arvasin että jotain hämärää siinä hommassa oli. Niillä säästöillä oli tarkoitus turvata Taimin hoito täällä tulevina vuosina, eikä niihin olisi saanut edes Arvi koskea. Saa nähdä mihin se naisparka nyt joutuu. Täältä se ainakin joutuu lähtemään. Kunnalliseen ei enää helpolla pääse ja Koukkuniemeen on vuosien jono.

Koskinen keskeytti tylysti puhevyöryn.

– Miksi sinä menit todistamaan valtakirjan jos aavistit että asiaan liittyi jotain hämärää?

Nainen mykistyi. Mutta vain hetkeksi.

– No en minä sitä oikeastaan vielä siinä vaiheessa tullut ajatelleeksi. Vasta sitten kun Arvia ei täällä enää sen jälkeen ole näkynyt. Väkisinhän siinä tuli mieleen että mihin ihmeeseen se mies on niitten rahojen kanssa kadonnut.

Koskinen vaihtoi äskeisen äänensävynsä kahdenkeskisen luottavaiseksi: – Mitä sinä arvelet?

– Johonkin hämäräporukkaan se on eksynyt, nainenkin madalsi ääntään. – Ettei vain olisi joutunut jallitetuksi eikä kehtaa sen takia tulla enää edes äitiään katsomaan. Mutta sen minä vain sanon että Taimi ei kauan elä ellei Arvi tule takaisin.

jatkuu